

CENA PRENUMERATY:

Łódź miesięcznie mk. 40,— kwartałnie mk. 120,—, dla robotników miesięcznie mk. 32,—
 Za odnośnienie do domu dopłaca się miesięcznie mk. 5,—
 Na prowincji miesięcznie mk. 45,— kwartałnie mk. 135,—
 Za granicą miesięcznie marek 60,—

Numer pojedynczy 2 marki.

Redaktor przyjmuje interesantów od godziny 3 do 4 popołudniu.

Sekretariat otwarty od godziny 3 do 4 i od godziny 6 do 7 wiecz.

Rekopisów redakcja nie zwraca.

Kierownik administracji przyjmuje od godziny 5 do 6 popołudniu.

KURJER ŁÓDZKI

ROK DWUDZIESTY PIERWSZY.

Numer pojedynczy 2 marki

CENY OGŁOSZEN:

Miejscowe.

Zwyczajnie mk. 2.50 za wiersz petytowy jednolamowy (str. 7 lamów)
Drobnie 40 fen. za wyraz, najmniej mk. 4.—. Dla poszukujących pracy 20 fen. za wyraz. **Kasle-Jana** przed tekstem mk. 7.— w tekście mk. 8.— po tekście mk. 4.— za wiersz petytowy jednolamowy (str. 5 lamów.)
Nekrologi mk. 2.50 za wiersz petytowy (strona 5 lamów). **Komunikaty** mk. 1.50 za wiersz.

Zamiejscowe.

Zwyczajnie mk. 3.—, drobnie 55 fen. nadesłane przed tekstem mk. 8.— w tekście mk. 10.—, za tekstem mk. 5.—, **nekrologi** mk. 4.—.

Zagraniczne.

100% drożej od zamiejscowych. Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.

Redakcja i administracja Zachodnia 37, skrzynka pocztowa 132. Telefon 229. Filja administracji Piotrkowska 123.

Na zasadzie uchwał zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej, **wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie.**

Teatr Polski

Dzielnia 18.

Pod Dyrekcją Al. Zelwerowicza

Czwartek 30 IX

„Papierowy kochanek“

(w II gł. obsadzie) 3 akty z prologiem nad J. Szaniawski.

Piątek 1 X z udziałem M. Majdrowskiej i A. Węglarki

„Papierowy kochanek“

3 akty z prologiem nad J. Szaniawski

Sobota 2 X po poł. o g. 4 V widowisko dla młodzieży po cenach najniższych

„Wyzwolenie“

dram narod. w 3 akt. St. Wyspiański

Dziś premiera!

Niezwykłe arcydzieło.

Niebywały film!

„Nietolerancja“

Dziś i dni następnych o godz. 8 m. 30 pop. w niedzielę o g. 2-ej pop. na przedstawieniu dla dzieci i młodzieży patriotyczny obraz

„Głęboko wstrząsający dramat z czasów rewolucji rosyjskiej 1905 r. w 6 wielkich częściach.

Orkiestra symfoniczna!

Początek o g. 5-ej po poł., ostatniego o 9 w.

„Pod jarzmem tyranów“ (125 lat niewoli Polski)

Sowdepja spieszy się z zawarciem pokoju.

WARSZAWA, 29 września (tel. wł.). — „Neue Freie Presse“ dowiada się, że rząd sowiecki wysłał do swojej delegacji pokojowej w Rydze radiotelegram, w którym poleca bezwarunkowo zawrzeć pokój z Polską.

Kłeska bolszewicka pod Carycynem.

WARSZAWA, 29 września (tel. wł.).

Generał Wrangiel przełamał front bolszewicki pod Carycynem. Kilka grup bolszewickich przeszło na stronę Wrangla i wzięło udział w akcji bojowej przeciw siłom sowieckim.

Wielkie zwycięstwa wojsk polskich.

WARSZAWA, 29 września (tel. wł.).

Wojska polskie w świetnym ataku zdobyły Lidę i Pińsk. W Lidzie wzięto przeszło 50 armat ciężkiego kalibru. Pod Pińskiem zdobyto 4000 jeńców i 200 karabinów maszynowych.

Czy będzie pokój?

29 września 1920 r.

Z pomiedzy sukcesów, jakie odniosła nasza armja w ciągu ostatnich dni, na pierwszy plan wysuwa się akcja na kierunku północnym.

Akacja ta, która po zajęciu Grodna i gwałtownym sformowaniu w kilku miejscach Niemna otwiera nam drogę do Wilna, posiada wielkie znaczenie nie tylko z punktu widzenia strategicznego, lecz również — i o wiele więcej — politycznego.

Przebieg fakt dokonany obciążenia Wilna siłą zbrojną w posiadanie mogłoby stać się poważnym atutem dla rozstrzy-

gnięcia na naszą korzyść sprawy przynależności tego polskiego miasta i jego polskich bez zastrzeżeń okolic.

Niestety wiadomość wczorajsza o wyjeździe na front do Naczelnika Państwa p. ministra Sapiehy zdaje się wskazywać na pewien brak porozumienia między naszą wojskowością a dyplomacją. Kto wie, czy podróż p. Sapiehy, która nastąpiła po wizycie ambasadorów amerykańskiego i angielskiego u ministra, nie stoi w związku z żądaniem dyplomacji tych państw zaprzestania kroków ofensywnych, zamiarujących do zdobycia Wilna.

Punkt pierwszy deklaracji stwierdzenia przez Rosję do polskiej, w którym mowa o wzajemnej gwarancji uznania zupełnej suwerenności i niezmieszania się do spraw wewnętrznych drugiej strony, ma doniosłe znaczenie.

Ma on znaczenie dla obu stron zawierających pakt.

Nasza racja stanu nakazywała wysunięcie tego warunku na plan pierwszy dla trzech przyczyn.

Jedną z nich to konieczność

stwierdzenia przez Rosję do fałtu i de jure niepodległości Polski i jej suwerenności, aby odebrać wszelką podstawę jakiegokolwiek roszczeniu Rosji, dzisiejszej czy przyszłej, w tytułu praw, jakie nabyła ona na mocy aktów rozbiorczych.

Wprawdzie już pierwszy rewoლucyjny rząd rosyjski w tej sprawie wypowiedział się odpowiednią deklaracją, jednak wewnętrznych, to przy czym musi ona znaleźć omówienie

w traktacie pokojowym, musi Rosja oficjalna, a taką dziś jest rząd sowiecki, po stanie wojny, zawsze w zasadzie kwestjonującą niezależność, potwierdzić.

Usiłovali ją bolszewicy, gdy grali w Mińsku rolę zwycięzców, ograniczyć, narzucając Polsce w warunkach pokojowych pewne wewnętrzne urządzenie, jak np. uzbrojenie robotników, jednostronne ograniczenie liczebności armji i

Unieważnienie warunków mińskich, zapobieżenie wszelkim próbom narzucenia nam wskazań co do urządzeń wewnętrznych, to przy czym musi ona znaleźć omówienie

Trzecią przyczyną, uzasadniająca punkt ten deklaracji polskiej, jest usunięcie wszelkich możliwości brania przez bolszewików w obronę pokrewnych im elementów w kraju naszym, działających na szkodę i targających się na całość państwa, którym władze państwowe wypowiedziały energiczną walkę w myśl życzeń całego narodu.

Dla Rosji sowieckiej uznanie przez Polskę tej suwerenności ma znaczenie niesłychanie doniosłe.

Polska będzie pierwszym państwem, mającym pomimo wszystko już coś do powiedzenia w koncercie europejskim, które uzna sowiecy za rząd Rosji.

Dla sowieków sprawa ta jest wyjściem na zewnątrz, robi z nich pewną „wiadomą“, która musi przy zielonym stoliku dyplomatycznym brnąć by pod uwagę i rachunek. Sowiety, traktowane dotąd oficjalnie jako rząd uzurpatorski, stają na pierwszym szczeblu prawowitości.

Niewątpliwie ten pierwszy punkt naszej deklaracji, ogłoszonej na konferencji, oraz drugi, mówiący o rezygnacji z granic historycznych 1772 roku, zaprzęta wiele umysłów polskich i wywołała pytanie, czy dobrze postąpiła nasza delegacja, tak sprawę ujmując.

Odpowiedź na to łatwa.

Naród cały pragnie pokoju, szemu dziwić się nie można, jeśli się zważy, jak jesteśmy zmęczeni i wyniszczeni po sześciu latach nieprzerwanej wojny.

Nie możemy odbudować naszego życia gospodarczego, bo wszystko pochłaniają konieczności wojenne i odrywają od warsztatów pracy niezliczone ilości rąk ludzkich.

Niewątpliwie, że Polska milejby widziała Rosję praworządną, Rosję dającą swojemu ludowi wolę, zamiast teroru, dostatek zamiast głodu, głęboko sięgające reformy społeczne, uszczęśliwiającej klasy upośledzonej, zamiast despotyzmu bolszewickiego.

Wojna polsko-rosyjska miała wszak charakter nie tylko walki obronnej, lecz walki z tyranją bolszewicką.

Nie możemy jednak sterać wszystkich sił naszych, skoro sam naród rosyjski nie ma dość woli, by skruszyć rękę, dławiacą go i sięgającą mu w trzewia.

Bolszewizm stać się musi sprawą wewnętrzną Rosji.

Nie chcąc oficjalnie uznać sowieków, tak traktują ją i Anglia, i Ameryka i Włochy.

Oficjalnie mówię, bo faktycznie jest inaczej, jeśli się z kimś wchodzi w stosunki handlowe.

Nikt, szanujący prawo i etykę, od złodzieja, przywłaszczyciela cudzego dobra, kupować kradzionego nie będzie.

Skoro wymienione państwa chcą nawiązywać stosunki handlowe z bolszewikami, uważają ich snąc za prawnie władających Rosją.

Polska szła dotąd dalej, niż ci, którzy mogliby, mieli by dość siły pomóc narodowi rosyjskiemu, lecz dziś przyszła pora pomyśleć o sobie. Z radością jednak powita ona w Rosji zmianę i zarząca na ustrój demokratyczny.

O stanowisku Polski w sprawie granic wschodnich można by wiele powiedzieć, tu jednak dla uzasadnienia punktu 2-go deklaracji pokojowej wystarczy powtórzyć: Polska chce pokoju i stwierdzić, że, upierając się przy warunkach, który rozbił pierwsze kroki pokojowe między sowiekami

Polską, pozostalibyśmy sami zupełnie, pozostawieni własnym siłom, opuściła by nas bowiem może nawet i przyjaźnielska dziś Francja.

Zresztą pokój polsko-rosyjski zamyka jeden rozdział historii, nie zamykając tej całej.

Warunki pokojowe polskie postawione zostały szczerze i lojalnie.

Ze zaś bolszewicy zakończą wojnę muszą za wszelką cenę, gdyż przynagla ich do tego zdeorganizowana armja, głód, brak środków

transportowych i wielu innych rzeczy, koniecznych do egzystencji, na pytanie: czy będzie pokój, z wszelkiem prawdopodobieństwem odpowiedzieć można — tak!

Prawdziej.

Rokowania pokojowe w Rydze.

(Od własnego korespondenta.)

Ryga, 20 września 1920 r. Delegacja polska zajmuje w Rydze dwa hotele „Rzymski“ i „Komercyjny“, sowiecka zaś delegacja — „Petersburski“.

Delegatów sowieckich jest właściwie tylko czterech: przewodniczący Joffe, z wykształcenia doktor medycyny, specjalista sowiecki od zawierania pokoju, zwany w Moskwie „mirotworec“.

Joffe jest przystojnym mężczyzną czterdziestoletnim, b. elegancki, wygląda raczej jak pierwszy lepszy bourgeois, niż np. „polityk proletariacki“.

W Rydze Joffe rozjeżdża własnym samochodem, na którym widnieje czerwona chorągiew — godło sowieckie.

Obok Trockiego członkami delegacji, sowieckiej są: Leonid Leonidas Obolenski, członek Kolegium Komitetu Finansowego w Moskwie, następnie Manuilski, przedstawiciel Ukrainy sowieckiej, a niebawem przyjedzie jeszcze Kirow, członek rewolucyjnego wojennego Komitetu armji Kaukaskiej.

Poza tym delegacja sowiecka ma cały sztab ekspertów, a więc F. F. Nowicki, b. carski generał, członek sowieckiego generalnego sztabu, t. zw. „gensztabistu“. Następnie generał Poliwanow, b. carski minister wojny. Zarówno Nowicki, jak Poliwanow nie należą do Komunistycznej Partii Rosyjskiej, lecz — jak zapewnia członek delegacji sowieckiej, Rosenblat, są zupełnie lojalnymi w stosunku do władzy sowieckiej.

Przecież — mówi Rosenblat — gdyby Poliwanow

chciał teraz, w Rydze, odłączyć się od sowieckiej delegacji i więcej do niej nie wrócić, toby z łatwością mógł to przeprowadzić. Ale on tego nie uczyni — zapewnia Rosenblat, naczelny redaktor „Ekonomiczeskoj Żyzni“, albowiem on jest lojalnym najzupełniej względem Sowietów.

Ekspertami ekonomicznymi są w rosyjskiej delegacji wspomniany Rosenblat, c. d. wiek, znający sześć języków europejskich, a w tym i polski, następnie znany rosyjski profesor Bogolepov i drugi prof. Pitecheta, znawca finansów rosyjskich.

Generalnym sekretarzem rosyjskiej delegacji jest J. L. Lorenz (łodzianin), były sekretarz poselstwa bolszewickiego w Berlinie. Naczelną tłumaczką jest polka-katolizka, Lizowska, jej pomocnikiem Wacław Pański (łodzianin). Szefem wydziału prasowego Rosenberg.

Pierwsze posiedzenie konferencji pokojowej odbędzie się dnia 21 września, we wtorek; będzie to zarazem szóste w ogóle posiedzenie konferencji pokojowej polsko-rosyjskiej. Posiedzenie to zagał minister spraw zagranicznych rządu łódzkiego, sympatyczny p. Mejerowicz, któremu oficjalnie przedstawiali się polscy dziennikarze.

Dziennikarze polscy, a piszący te słowa nie stanowili w tym wypadku wyjątku, robili wywiady z delegacją z hotelu „Petersburskiego“ (bolszewikami), aby się dowiedzieć, czy bolszewicy szczerze pragną pokoju.

Oczywiście, że przedstawi-

ciele delegacji sowieckiej utrzymują, że istotnie szczerze pragną pokoju. Joffe wręcz oświadczył, że gotów jest zrezygnować z bezpośredniej granicy z Niemcami, byle tylko umożliwić pokój.

Posiedzenia Konferencji pokojowej odbywać się będą w sali „Czarnogłowych“. Jest to wielka sala w starym, klasycyznym pałacu. Posiedzenia będą jawne, a więc z udziałem prasy.

Pisma ryskie i w ogóle cała Ryga, ba! Łotwa cała o niczem innym nie mówi i pisze, jak o naszych rokowaniach z Sowietami.

Dziennikarze wszystkich dzienników świata, będący obecnie w Rydze, rozstawiają imię Łotwy bardziej, niż to zdolne byłoby uczynić różne urzędy propagandy etc.

Łotwa dobrze wiedziała, jaki wielki zysk wyciągnie z faktu, że w jej stolicy odbywać się będą rokowania pokojowe. Dlatego też tak chętnie zgodziła się na Rygę, jako na miejsce rokowań pokojowych polsko-rosyjskich.

A jak wygląda Ryga? Miasto piękne, zadrzewione, posiadające ogrody w swoim centrum, lecz strasznie wyludnione. Ryga, która liczyła ongi 600 tysięcy mieszkańców, liczy obecnie 160 tysięcy. W porównaniu z Polską, a właściwie ze względu na walutę (rubel łódzki — 2 markom), w Rydze wszystko droższe jest o 400 proc. Zwłaszcza życie. Porządny obiad kosztuje 100 rubli łódzkich.

G. Jak.

Podział pracy polskiej del. pokojowej.

Warszawa, 29 go września. (Tel. wł.) W Rydze w polskiej delegacji pokojowej wyłoniono 5 komisji: prawno-polityczną, w której przewodnictwem objął podsekretarz stanu Wróblewski, graniczną—Grabski, wojskową—gen. Kuliński, ekonomiczną—Kiernik, jeńców i zakładników—Wichliński.

Uchwały rady naczelnej N. P. R.

Warszawa, 29-go września (PAT) donosi, że po obradach w dn. 26 i 27 b. m. rada naczelna N. P. R. powzięła szereg uchwał.

W sprawie pokoju streszczają się one, że rząd polski nie zeldzie z drogi szczerych dążeń pokojowych pod wpływem zwycięstw orężnych.

W sprawie ludności kresowej zajmuje stanowisko, iż rząd polski, nie zrzekając się ingerencji w kierunku jej samostanowienia, nie może podejmować działań wyprzedzających dążności wyzwoleniczej ludności.

Dalej wyrażono uznanie i cześć armji i jej wodzowi.

Reszta uchwał dotyczy zmiany w ciele dyplomatycznym, potępiono rozdwojenia w wojsku, przyjęto protest co do krzywdzącego rozstrzygnięcia sprawy Śląska Cieszyńskiego, a od Sejmu domagano się uchwalenia konstytucji i ordynacji wyborczej, a następnie rozwiązania.

Niemcy przesadzają los G. Śląska.

Ryga, 28 września (PAT) — Na wczorajszym posiedzeniu sejmu pruskiego, minister Drews powiedział: wszystkie partie domagają się oderwania Górnego Śląska od Prus, a oderwanie to oznaczałoby przy plebiscycie oderwanie Górnego Śląska od Niemiec. Jedynym środkiem, mogącym uratować Górny Śląsk dla Prus, jest przyznanie nadzwyczaj daleko idącej autonomii.

Tak zwani polscy komuniści w Rydze.

Ryga, 29 września (PAT) — Przybyli tutaj 2 przedstawiciele polskich komunistów przyłączonych do rosyjskiej delegacji pokojowej, Furstenberg i Leszczyński. Furstenberg został, jak wiadomo mianowany posłem dla Łotwy.

Depesze do Naczelnego Wodza.

Warszawa, 29 września (P. A. T.) Pod adresem Naczelnego Wodza nadchodzą dziękczynne i gratulacyjne depesze z wielu powiatów oswobodzonych od najazdu bolszewickiego, z rąk zwycięstw armji polskiej.

Nadesłały depesze również Zjednoczenie Zawodowe Polskie w Stamburgu i Komitet obrony Narodowej w Chicago.

Sahn o suwerenności Gdańska.

Nauen, 28 września. (PAT) Radio. W sprawie pertraktacji paryskich między Gdańskiem a Polską oświadczył nadburmistrz miasta Gdańska Sahn przed swoim wyjazdem między innymi, co następuje: Delegacja gdańska będzie się starała, aby przedłożony przez nią projekt konwencji nie stał w sprzeczności z traktatem pokojowym. Odnosi się to zwłaszcza do suwerenności Gdańska, której nie należy pojmować w ten sposób, aby Gdańsk chciał prowadzić wojnę na własną rękę lub zawierać przymierze z obcimi państwami. Suwerenność Gdańska ochraniać ma Liga narodów.

Akcja wojsk polskich

Zdobycie Lidy, Słonima, Pińska i Sarny.

WARSZAWA, 29 września (PAT.) — Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich z dnia 29 września:

Na północnym skrzydle forsowna akcja naszych oddziałów doprowadziła do odzyskania Lidy. Nieprzyjaciel, będąc przez to pozbawiony najdogodniejszej drogi odwrotowej, wycofuje się pospiesznie w kierunku południowo-wschodnim. Świeżo uzupełniona 21 dywizja sowiecka, uległa pod Nową Rudą zupełnemu rozbięciu, pozostawiając w naszym ręku 9 dział i 15 karabinów maszynowych,

Na wschód od Wołkowyska zajęliśmy w pościgu za nieprzyjacielem Słonim i przekroczyliśmy rzekę Szczarę.

Na Polesiu wojska nasze uderzeniem od południa na Pińsk—Janów rozgromiły kompletnie 4-ą armję sowiecką. Sztab armji, zaskoczony gwałtownym atakiem dzielnej grupy gen. Krajewskiego, został w całości, za wyjątkiem dowódcy i szefa sztabu, którzy w ostatniej chwili zdołali uciec, wzięty w Pińsku do niewoli. Prowizoryczne zestawienie zdobyczy wskazuje z górą 3000 jeńców, 100 nowych karabinów maszynowych, 400 wagonów z materiałem wojennym, 1 wagon opon gumowych, kilka samochodów i motocykli. Na tym odcinku osiągnęliśmy Jasioldę i prowadzimy dalszy pościg.

Na południe od Prypeci został opanowany przez oddziały nasze po ciężkiej walce węzeł kolejowy Sarny.

Sytuacja na Wołyniu bez poważniejszych zmian.

Naczelne dowództwo wojsk polskich, sztab generalny.

Rozbrojenie na Górnym Śląsku.

WARSZAWA, 29 września. (Tel. wł.) Generał Lerond otrzymał od Rady ambasadorów zyczenie rozbrojenia ludności polskiej i niemieckiej na Górnym Śląsku.

Kupujcie pożyczkę Odrodzenia

Dwie deklaracje pokojowe.

Warszawa, 29 września (PAT) Deklaracja Dąbskiego na posiedzeniu dnia 27 września. Deklaracja, złożona przez delegację rosyjską na poprzednim posiedzeniu, wykracza poza przedmiot rokowań obecnych w sprawie Galicji.

Teoretyczne te wywody delegacji rosyjskiej dawałyby delegacji polskiej temat do obszernej dyskusji, a taka dyskusja w obecnej chwili nie posunie sprawy naprzód.

Delegacja polska ponawia swój wniosek o przejście do prac komisyjnych. Delegacja polska pragnie usilnie jak najszybsze określenie w sposób ultimatywny terminu, w którym rozejm i preliminaria pokojowe miałyby być podpisane, jak to uczyniła delegacja rosyjska, conajmniej nie przychylnia się do łatwiejszego i szybszego poprowadzenia rokowań do porządane go celu, a przeciwnie wywołuje wrażenie, iż srona stawiająca takie ultimatum rezerwuje sobie w ten sposób zerwanie rokowań w pewnej chwili.

Warszawa, 29 września (P. A.T.)—Deklaracja rosyjska d. 27. Po wysłuchaniu propozycji polskiej delegacja pokojowa rosyjska i ukraińska z zadowoleniem stwierdza, że obie strony dążą w pertraktacjach pokojowych do tego samego celu: Jak najszybszego zakończenia wojny i stworzenia dla szych narodów warunków, zapewniających możliwość podjęcia pracy pokojowej i twórczej nad odbudową i organizacją życia państwowego.

Obie strony zgadzają się również, iż warunki pokoju nie mogą być zależne od stanu rzeczy na froncie wojennym, lecz że pokój, do którego obie strony dążą, powinien być pokojem sprawiedliwego porozumienia, liczącego się w równym stopniu z interesami obu stron.

Sowiecka Rosja i sowiecka Ukraina nigdy nie występowały przeciw niepodległości i suwerenności republiki pol-

skiej i jeśli Polska przez pertraktację pokojową dąży do zabezpieczenia swej niepodległości i bezpieczeństwa swych granic, to takie dążenie jest całkowicie zgodne z interesami zarówno Rosji, jak i Ukrainy.

Sowiecka Rosja i sowiecka Ukraina nie pretendowały nigdy do jakiegokolwiek terytorjów Polski i uważały zawsze iż kwestie terytorjalne łatwo rozstrzygnąć się dają według zasady samostanowienia narodów.

Posiadając mandaty dla pertraktacji i podpisania nie tylko rozejmu i przedwstępnych warunków pokoju, lecz również traktatu pokojowego, delegacja pokojowa rosyjsko-ukraińska uważa, iż po podpisaniu traktatu pokojowego należy przystąpić do pertraktacji w sprawie konwencji nie tylko handlowo-gospodarczych, sanitarnych i komunikacyjnych i pocztowo telegraficznych, lecz i innych, jak na przykład: tranzytowej, konsularnej, stosunków prawnoposobistych i prawnopublicznych.

Zaznaczając z radością, iż najwidoczniej niema zasadniczych różnic, mogących doprowadzić do jakiegokolwiek komplikacji lub zbyt długich debat, delegacja rosyjsko-ukraińska sądzi jednak, iż szczególne roztrząsanie wielu ze wskazanych kwestji winno być przedmiotem pertraktacji nad ostatecznym traktatem pokojowym, które to pertraktacje rozpocząć się mogą dopiero po podpisaniu rozejmu i przedwstępnych warunków pokojowych. Nadto raz jeszcze pojawia propozycję swą wyrażenia całkowitej energii obu delegacji pokojowych dla pracy w interesie najszybszego zawarcia rozejmu i pokoju przedwstępnego w imię niewzłocznego zakończenia przelwu krwi.

Z miasta i okolic.

Kursy dla dziewcząt.

Doksztalcające i Zawodowe Kursy Wieczorowe dla dziewcząt przy Związku Katolickim Kobiet Polskich przeszły pod kierunek Ministerstwa Oświecenia.

Zapisy dla dawnych i nowostępujących słuchaczek odbywać się będą w piątek, sobotę i niedzielę, 1, 2 i 4 października od godz. 7 do 8 wieczorem.

Z Sekcji opieki nad inwalidami wojennymi.

(c) Sekcja opieki nad inwalidami wojennymi podjęła starania w celu utworzenia w Schronisku swem wzorowej pończoszarni w celu nauki obojętnych z pośród inwalidów wyrobu trykotarzy.

Na przeszkodzie staje brak i drożyzna maszyn pończosznicznych, które doszły do potwornych cen. W utworzonej dotychczas pracowni wzorowej są już wyrabiane trykoty białe, surowe oraz nadrabiania i t. p.

Ruch pociągów.

Wzmianka o ruchu pociągów z dworca Kaliskiego, podana przedwczoraj, była nieścisła.

Wychodzą z tego dworca pociągi następujące: do Warszawy o godz. 5.47 pociąg pospieszny i o godz. 19.27 osobowy; do Poznania zaś o godz. 1.30 pospieszny i o godz. 13.27 osobowy.

Z dworca Warszawskiego odchodzą wymienione w poprzedniej wzmiance pociągi do Kuluszek: 0,05, 6,30, 12,10, 18,20.

Odczyt.

Wobec wielkiego zainteresowania, jakie wywołały wykłady „O Szczęściu“, wygłoszone w Uniwersytecie Powszechnym przez bawiącego chwilowo w Łodzi Dr. Władysława Tatarzewicza, profesora Uniwersytetu Stefana Batoryego w Wilnie. Referat Kulturalno Oświatowy garnizonu Łódzkiego uprosił profesora o wygłoszenie odczytu na podobny temat. Odczyt p. t. „Zagadnienie szczęścia w świetle psychologii“ odbędzie się w Klubie Oficerskim (Zielona 20), w czwartek dnia 30 b. m. o godz. 8 i pół wiecz. dla oficerów, ich rodzin i wprowadzonych gości.

Wejście dla oficerów i urzędników wojskowych bezpłatne, dla wprowadzonych osób mk. 5.

Dochód przeznaczony na Uniwersytet Żołnierski.

Do Stowarzyszeń.

Przystępując do opracowania sprawozdania z udziału i wysiłków społeczeństwa polskiego w czasie wojny dla Państwa Polskiego, Generalny Inspektor Armii Ochotniczej, prosi o nadesłanie w jaknajkrótszym czasie referatu o działalności w tym kierunku.

W powyższym referacie uprasza się możliwie szczegółowo a zarazem najobszerniej uwzględnić następujące dane:

1. Czy Stowarzyszenie (Instytucja Społeczna) brało udział w pracach charakteru wojskowego, mających na celu Obronę Państwa; np. czy formowało oddziały ochotnicze, czy prowadziło werbunek czy pełniło służbę wartowniczą i t. p.

2. Czy pracę tą kontynuuje dalej.

3. Jaka była organizacja tej pracy.

4. Jaka ilość ludzi i w jakim wieku funkcje te pełniła.

Wymienione sprawozdanie uprasza się nadsyłać: Generalny Inspektorat Armii Ochotniczej Oddział I Org. Warszawa, ul. Pelna 46.

Drzewo na ulę.

(c) Województwo Łódzkie rozpoczęło już wydawanie z lasów skarbowych drzewa budulcowego na przygotowywanie uli dla gospodarstw pańszczyźnianych. Drzewo wydawane bywa w stanie nieobrobionym (okrągłaki) oraz nawpół obrobionym (deski, bale, słupki i t. p.)

Starania o wydanie drzewa należy kierować przez Kółka włościjańskie, Tow. rolnicze, Związki Ziemiaków lub gmin.

Z Rady Miejskiej.

Wczorajsze posiedzenie rozpoczęło się ze zwykłym półtoragodzinnym opóźnieniem. Przewodniczący p. Remiszewski, dał znak, że na posiedzeniu nie będzie dyskusji politycznej.

Po odczytaniu komunikatów, przyzвано Magistratowi przewizorjum budżetowe do końca roku, a następnie przystąpiono do sprawy wiecznie aktualnej, powtarzającej się co dwa tygodnie, podwyżki cen na gaz. Z powodu nowych żądań robotniczych i konieczności przeprowadzenia poważnych inwestycji kosztem konsumenta, Magistrat proponuje podniesienie ceny gazu od 1 września r. b. z mk. 200—na 220 za stopę sześcienną.

Obecnie zarabiać będą miesięcznie, bez dodatków w koksie i t. d. latarnik mk. 3926, palacz mk. 5490, a najniższy urzędnik mk. 4050. Ceny na koks podnoszą się z mk. 150 na mk. 175 za hektolitr, natomiast smole z trzech do czterech marek.

Mimo obiekcji ze strony niektórych radnych, jak r. Nowosielskiego, w sprawie obciążenia inwestycjami konsumenta i nie podnoszenia dalszego cen na gaz—uchwalono wniosek Magistratu głosami większości.

W trakcie dyskusji utawnia się, że członkowie Rady Nadzorczej, wychodzący z Rady miejskiej, za swoją uciążliwą pracę (raz na dwa tygodnie posiedzenie) są zwolnieni od opłaty za gaz w ilości 3000 stop, co, obliczywszy na gotówkę, wynosi około mk. 600 miesięcznie, w razie zaś niekorzystania z gazu, pobierają odpowiednią ilość koksu. Pobieranie wynagrodzenia w naturze wywołuje pewną krytykę z powodu uprzywilejowania p. radnych i większością głosów przechodzi wniosek, kasujący „deputat“, a domagający się przyznania pracownikom radnym stałego wynagrodzenia w gotówkę.

Zywszą dyskusję wywołuje sprawa umiastowienia przytulku dla dzieci Sw. Anny. Radny Chwalbiński popiera wniosek podniesienia kosztu dziennego utrzymania dziecka z mk. 10 — na 25, żądając jednakowoż, aby instytucje, w której ma być urządzony

szpital dla dzieci chorvch na jaglicę, przejął Wydział Zdrowotności.

Po dłuższych przemówieniach, w których poruszono i sprawę wychowywania dzieci, przyjęto jednogłośnie wniosek o umiastowieniu zakładu, odsyłając przedstawiony budżet odnośnym Komisjom do przeróbki.

Podwyższenie subsydium dla Straży Ogniowej w kwocie półtora miliona marek wskutek sennego nastroju radnych przybiera nieoczekiwany rezultat. Rada przyjmuje wniosek Komisji Skarbowej, która uzależnia wypłacenie subsydium od wprowadzenia pewnych reform w Straży, a mianowicie narzucenia Zarządowi Straży 4 członków Rady Miejskiej. Dopiero na interwencję Magistratu rozwija się dłuższa dyskusja, w której zabierają głos przedstawiciele Magistratu i różnych frakcji.

Żydzi domagają się utrzymania wniosku Komisji pod najróżnorodniejszymi pozorami, ale wszyscy wiedzą, że chodzi im o to, aby wprowadzić żydów do Straży.

W końcu dyskusji radny Chwalbiński tłumaczy, że należy być szczerym i kwestję stawiać jasno. O ile Straż Ogniowa nie podoba się z tych, czy innych względów, należy przejąć ją na rzecz miasta i wprowadzić wówczas postulatv różnych partji. Tak długo jednak, jak miasto pokrywa niecałe 30 procent budżetu Straży, która rządzi się swoim Statutem, narzucanie Straży członków zarządu jest niedopuszczalne i słuszne jest, o ile Straż broni się przed niesympatycznymi kandydaturami. Rozróżnić należy kontrolę finansową, do której Magistrat ma nie tylko prawo ale i obowiązek, czemu jednakowoż Zarząd Straży absolutnie się nie sprzeciwia.

Oddziałowy I Oddziału radny Płucienicki nie zabierał głosu, jako nieobecny, powołany zapewne do gaszenia... pożaru.

W końcu radni podzielili powyższe poglądy i uchwalili wniosek Magistratu bez zastrzeżeń Komisji Skarbowej i do spraw ogólnych.

Niemcy nie przepuszczają pociągów sanitarnych.

Bruksela, 28 września (PAT) Havas. Donoszą, iż rząd niemiecki powiadomił dziś rano rząd belgijski, iż nie przepuści przez terytory niemieckie pociągu sanitarnego belgijskiego, przeznaczonego dla Polski. Prezydent konferencji i przewodniczący Czerwonego Krzyża, wystąpił do Berlina telegramem, protestującym przeciw stanowisku rządu i delegatów niemieckich.

Bruksela, 28 września (PAT) Pociąg sanitarny, przeznaczony dla Polski, odjechał dziś wieczorem.

W związku z tem odbyła się na dworcu wielka manifestacja na cześć członków załogi pociągu sanitarnego. Wśród uczestników uroczystości zauważono polskiego ministra pełnomocnego i członków delegacji polskiej, Jansona, ministra obrony krajowej, reprezentującego rząd belgijski, Carte de Wiar ministra stanu i Matsa, burmistrza miasta Brukseli. W imieniu rządu i narodu polskiego przemówił polski minister pełnomocny, który złożył podziękowanie organizatorom misji.

Aprovizacja miasta.

W siedzibie związków zawodowych odbyła się narada przedstawicieli magistratu i delegatów fabrycznych...

Obecni na posiedzeniu delegaci domagali się energicznie wydania robotnikom ciężko pracującym racji kontyngentowych...

Przewodniczący Wydziału Zaprowiantowania Jan Kaffanke wyjaśnił, że w tym celu należy mieć 568 wagonów...

Dla przedstawienia tych potrzeb odnośnym władzom wybrana została delegacja, w skład której weszli: przedstawiciele magistratu...

Po ożywionej dyskusji przyjęto jednomyślnie następującą rezolucję:

Zważywszy, że Łódź od nowych zbiorów nie otrzymała odpowiedniej ilości maki...

czyniono kroków, by zboże przez producentów było we właściwym czasie dostarczane...

Ze wreszcie traktowanie nadal tych pierwszorzędnych potrzeb ludności w ten sposób ulemożliwić może dalszą pracę w fabrykach...

a) sekwestrę wszystkich ziemioplodów na równi z zarządzeniami, nadanymi w tej mierze w Poznaniu...

W związku z powyższą sprawą wojewoda łódzki zwrócił się do M. S. W. z przedstawieniem opłakanego stanu aprovizacyjnego miasta...

Stwierdzić należy, że ludność Warszawy otrzymuje regularnie deputat dla ciężko pracujących...

wincji, a między innymi i dla Łodzi. To krzywdzące traktowanie prowincji przez czynniki miarodajne budzi wśród ludności wszelkie rozgoryczenie.

W związku z jednomyślnie przyjętą na ostatnim posiedzeniu Rady miejskiej uchwałą w sprawie sytuacji aprovizacyjnej zwrócił się do magistratu Urząd do walki z lichwą z propozycją współdziałania na zasadzie przepisów...

W najbliższych dniach ukazuje się rozporządzenie obowiązujące w sprawie cen na artykuły spożywcze. Przekroczenie tego rozporządzenia pociągać będzie karę więzienia do 6 miesięcy i grzywnę do miliona marek.

Na skutek interwencji magistratu ma się ukazać również rozporządzenie zakazujące peklowania mięsa i wyrobu wędlin.

Komunikaty.

Osoby, które posiadają jakiegokolwiek wiadomości o gołębnikach lub stacjach gołębi pocztowych, pozostałych po okupantach, zawiadomij o tem D-two miasta Łodzi (ul. Sienkiewicza 24).

Dane powyższe potrzebne są M. S. Wojsk. jako materiał do zorganizowania stacji gołębi pocztowych tak stałych, jak i polowych.

Popierajcie handel polski.

Baczność Górnoślązaku i Górnoślazaczko!

Plebiscyt się zbliża.

Spełnij swój obowiązek zgłoś się natychmiast osobiście lub listownie do Komitetu Zjednoczenia Górnego Śląska z Rzeczpospolitą Polską...

- 1) Imię i nazwisko: 2) Zawód: 3) Gdzie pracuje, 4) Zamieszkanie obecne, (gmina, powiat), miejscowości ulicy: 5) Miejscowość urodzenia (gmina i powiat). 6) Data urodzenia (dzień, miesiąc, rok), 7) Data opuszczenia terenu plebiscytowego, 8) Czy posiada metrykę? 9) Czy posiada świadectwo ślubu, miejscowość i data brania ślubu (tylko dla kobiet) 10) Imiona i wiek członków rodziny, 11) Czy zapewnił sobie schronienie na czas plebiscytu? 12) Gdzie zamierza umieścić dzieci na czas plebiscytu?

Uwaga. Zmianę adresu należy natychmiast donieść Komitetowi plebiscytowemu.

Nie sądź, że bez głosu Twego się obejdzie.

Niemcy używają wszelkich sposobów, zwołują setki tysięcy zwolenników swych do oddania głosu za przyłączeniem Śląska do Prus.

G I E Ł D A.

Warszawa, d. 29 września 1920.

Ruble car. a 500 272-270 280 Ruble car. a 100 275-280

Składy Elektryczne Westinghouse. Warszawa, Marszałkowska 98.

Table with exchange rates for various currencies: Ruble dumskie, Dolary St. Zi., Dolarzy kanad., Franki franc., Franki belg., Franki szwajc., Funtów szterl., Marki niem., Korony austriackie, Korony czeskie, Korony szwedzkie, Korony duńskie, Leje rumuńskie, Liry włoskie, Marki fińskie, Floreny holenderskie, Bank Handlowy w Warszawie, Bank Kupiecki Łódzki, Bank dyskontowy, Berkowski, Lilpop, Rudzki, Starachowice, Warszawskie Tow. fabr. cukru.

Destylarnia Parowa SNÓW F. MEYERA w Łodzi, Główna 59. Poleca swoje wyroby wódczane hurtowo i detalicznie.

W poniedziałek, o godz. 5 i pół rano, idąc ul. Długą do stacji kolej kaliskiej zgubiłam kołnierz skunksowy z podszewką brązową. Uczciwy znalazca zechce zwrócić takowy za wynagrodzeniem 1000 mk. p-ni St. Stawskiej, ul. Długa nr. 17.

Poznańska Fabryka wódek C. BUCHHOLZ i S-ka (Właściciel: Kornel Buchholz) Poznań ul. Strzelecka 31 i Wielkie Garbary 20. Tel. 3219.

Kupuję Brylanty. stare złoto, srebro, diamenty, serły, stare zęby różne zegarki. Plac najlepsze ceny. Proszę przekażać 7 Konstantynowska 7 Z. Milich, prawa oficyna i piętro.

Dr. Feliks Skusiewicz ul. Andrzeja 11. Choroby skórne i weneryczne godziny przyjęcia od 9-11 i od 5 do 7 pół p.p. Pante 4-5

Dr. Dutkiewicz Ordynator Szpitala Miejskiego dla chorób skórnych i wenerycznych. ul. Piotrkowska 50 od 9-11 i od 4-7 pp 1920 r. W. U. Łódź

Potrzebne 1 lub 2 pokoje kawalerskie (z oddzielną niekrępującą wejściem) z meblami lub bez, ewentualnie kupię meble. Dzielnicę obójtana. Dobrze napisać. Oferty dla W. F. B. N. składać w Administracji „Kurjera”.

Ofertozeszenia drobne. Kupno i sprzedaż

Meble. Najtańsze srebro! Największy wybór Syntal, nle, jadalnie, gabinety, kuchnie, pojedyncze, szafy, biurka, stoły łóżka, krzesła, otomany i szelagi do spania oraz materace poleca: Chrześcijańska Składnia mebli pod firmą „Jarmark Łódzki” Piotrkowska nr. 44 pierwsze piętro front.

Ubrania. Francuskie wolańskie od 75 do 900 mk., sukienne na zamówienie, Ubrania mejskie od 1430 i wyżej, dziecinne od 200 palika chłopięce i panieńskie od 425, obuwie, kurtki, spodnie, koszule, kalesony, spodniczki damskie, towary lokalowe, najtańszej poleca chrześcijańska składnia towarów pod firmą: Jarmark Łódzki, Piotrkowska 44 pierwsze piętro. UWAGA: ubrania na zamówienie wykonywa się z dobrych materiałów i po najnowszym kroju.

Kto chce kupić sprząda, dom wille, majątek ziemski, itp. niech się zgłosi Dom Komisowy Taszyckiego, Piotrkowska 90. Rejestracja bezpłatna!

Mają pokój z kuchnią lub 2 małe bez mebli pokoiki z oświetleniem w centrum miasta wynajmę. Oferty sub „Małe mieszkanie” w Adm. „Kurjera”.

Do sprzedania warsztat ślusarski odlewni żelaza, ropa i różne narzędzia ślusarskie. Wiadomość w sklepie Radwańska 43 od 4 do 6 popoł.

Różne. Komunikat. Odświeżono następujące rzeczy potrzebujące z krawędziami: 1 krzyżak pontonowy, 1 duża chustka zielona, 1 franka, 1 koszula trykotowa, 9 koszul dzianinowych, 1 kaptur, 1 czapeczka, 1 mały kł ze stankiem, 2 fartuski dziecinne, 1 fryzka, 2 poszewki białe, 2 płachty płócienne, 2 nia dżetki, 2 powłoki dżet, 1 recznik, 2 poszewki, 1 sukienka dziecinna, 1 bluzka, 1 p. spodni, 2 szklony zimowe, 1 suknie, 1 pierzyna z białą powłoczką, 1 jasiek z białą powłoczką, 1 poduszka z białą powłoczką, 1 obrus biały z napisem wyszytym w języku niemieckim „Essi meine Güte”.

Leçons. franc. cais et conversation ensone nur jeune personnes. Offres pour la Redaction „Marv”.

Akuszerka. Śmiałowska przyjmuję zamówienia, Cegielniana na 64 Hotel-Rinkasa pokój nr 6

Akuszerka. W. Nowakowska Dzielna 34 Przyjmuje od 9-13 i od 3-6 wiecz.

Poszukuje mieszkanie dla starszej kobiety z sąsiadkami w przyznanym. Wiadomość w kancelarii nr 9 do 3-ej na południu.

Przyblakaly. Kofalica Orołowa 73. Zaginal. w Poniedziałek nies dudy wlk własność kapitana. 500 marek nagrody za zawiadomienie Piotrkowska 21 - 4. Zastrzeżenie orahione. Przywłaszczyciel będzie srowo szcany.

Zagubione dokumenty. Abram Niechozycki zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi i rosyjski wydany w m. Salsów w Piotrkowskiej oraz kartę rejestracyjną wydaną w Łodzi.

Antoni Gołabiak, ulica Nowo-Lutomierska nr. 2, zgubił książeczkę legitymacyjną na chleb dla 4 osób.

Beniamin Warszawian zgubił kartę powołania wydaną przez P. K. U. Łódź

Czaim Szebatowski zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi.

Dawid Kiler, zgubił kartę rejestracyjną recznik 1902 i metrykę urodzenia wydaną w Łodzi.

Jakob Kozen zgubił kartę rejestracyjną recznik 1892.

Józefa Wieszczek zgubił paszport polski, wydany z gm. Chmielnik pow. Ostkięco

Jakob Bilenbergur. 11go sierpnia 1902 r. zgubił paszport rodzinny wydany w Łodzi oraz metrykę urodzenia.

Wojciech Rozenberg. - 22 Brzezińska 23 zgubił książeczkę legitymacyjną na chleb dla 3 osób.

Marcin Sassenberg ul. Nowo-Cegielniana 88 zgubił książeczkę legitymacyjną na chleb dla 6 osób.

Stanisław Wieszczek. Nowy Główny nr. 7 zgubił kartę naftową.

Stanisław Wolski zgubił paszport polski wydany w Łodzi oraz kartę rejestracyjną wydaną w Łodzi.

Władysław Wolski zgubił paszport polski wydany w Łodzi oraz kartę rejestracyjną wydaną w Łodzi.

Wojciech Karski Stefana 21 zgubił paszport niemiecki wydany w gm. Krośnice, książeczkę legitymacyjną na chleb, kartę węglową i naftową.

Zaginęła legitymacja chlebowa wydana z Magistratu m. Łodzi nr. 12642 na 6 osób na imię Honoraty Bedczyńskiej. Zakatna 18

Wacław Relnicki - Brzeska 5, zgubił kartę rejestracyjną recznik 1902) wyszła w Łodzi oraz przepustkę do koszar przy ul. Benedykta.